Miten metsien tuottama hyvinvointi syntyy ja turvataan?

Teppo Hujala, professori, Itä-Suomen yliopisto
Jelena Salmi, tutkijatohtori, Jyväskylän yliopisto

Metsäpäivät, 22.10.2026, Clarion Hotel Helsinki Airport, Vantaa

FORTRAN

strateginen TUTKIMUS

UNITE
METSÄN, IHMISEN JA KONEEN VUOROVAIKUTUS

Kansallisessa metsästrategiassa hyvinvointi ymmärretään laajasti, mutta mittareissa se määrittyy kapeammin

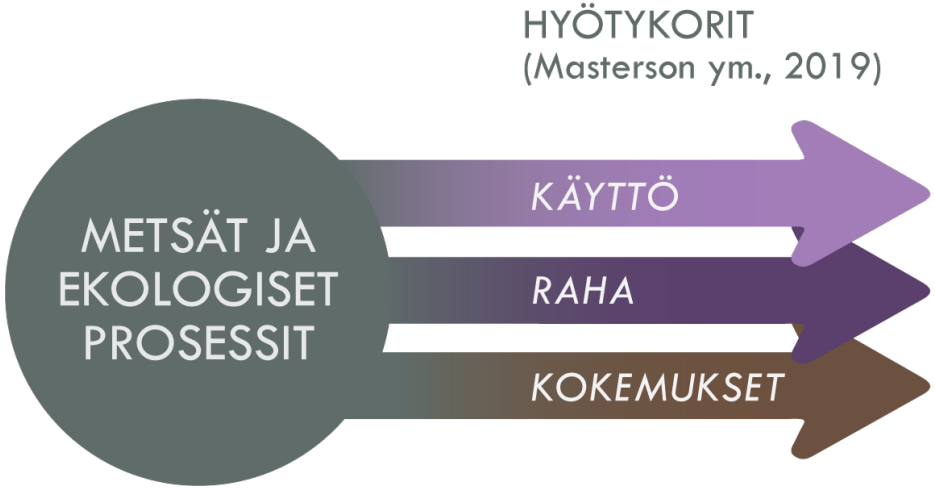
Se, mitä mittaamme, vaikuttaa siihen, millainen hyvinvointi tulee näkyväksi ja huomioiduksi päätöksenteossa (Sterling ym., 2017).

FORTRAN strateginen TUTKIMUS UNITE METSÄN, IHMISEN JA KONEEN VUOROVAIKUTUS

Kaksi näkökulmaa hyvinvointiin

1. HYVINVOINTI HYÖTYINÄ

Hyvinvointia tarkastellaan metsistä saatavien hyötyjen kautta

2. HYVINVOINTI PROSESSINA

Hyvinvointia tarkastellaan metsien, ihmisten, käytäntöjen ja instituutioiden vuorovaikutuksessa rakentuvana ja uusiutuvana ilmiönä

FORTRAN

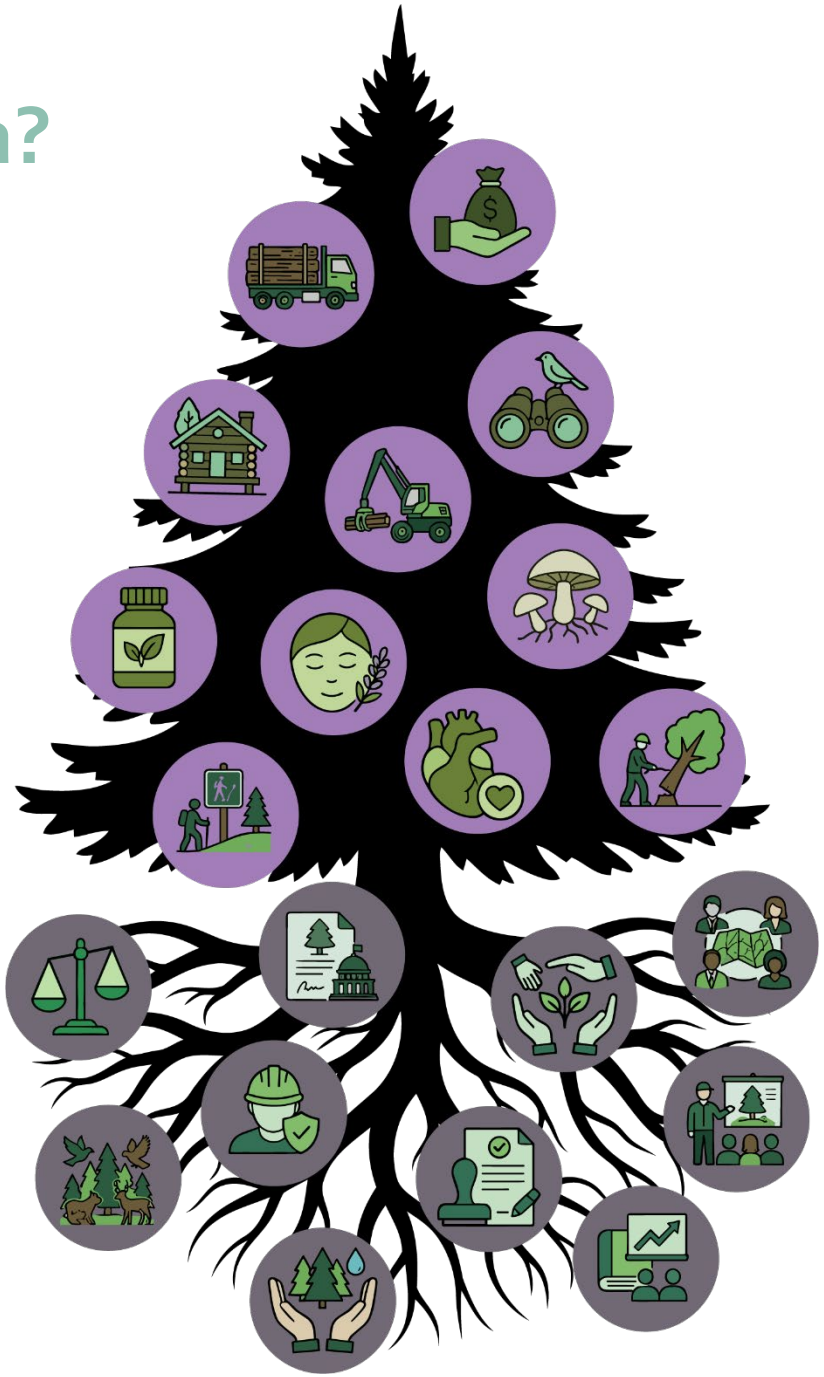
strateginen TUTKIMUS

UNITE
METSÄN, IHMISEN JA KONEEN VUOROVAIKUTUS

Mitä hyvinvoinnin turvaaminen tarkoittaa?

1. **LATVA | Nykyisten ja mahdollisten hyötyjen turvaaminen**
   - työllisyys ja toimeentulo
   - virkistymismahdollisuudet ja terveys
   - raaka-aineiden saatavuus

2. **JUURET | Hyvinvoinnin edellytysten ja sopeutumiskyvyn turvaaminen**
   - metsien ekologinen toimintakyky ja kyky sopeutua muutoksiin
   - moninaiset metsäsuhteet ja metsien käyttötavat
   - metsiin liittyvä tieto, osaaminen ja mahdollisuudet oppia uutta
   - mahdollisuudet osallistua, vaikuttaa ja tehdä erilaisia ratkaisuja

FORTRAN strateginen TUTKIMUS UNITE METSÄN, IHMISEN JA KONEEN VUOROVAIKUTUS

Miten voimme vahvistaa hyvinvoinnin turvaamista?

Metsien käsittelyyn kohdistuvilla keinoilla

- Esim. sekametsäisyyden lisäämisohjeistukset metsien kriisinkestävyyden parantamiseksi

Yksittäisten metsänomistajien toimintaan kohdistuvilla keinoilla

- Esim. neuvonnan ja päätöstuen asiakasläheisyyden ja monipuolisuuden lisääminen

Osallistavilla keinoilla

- Esim. valuma-alue- tai maisemamittakaavainen suunnittelu ja yhteishankkeet

Tietopohjan lisäämisen kautta

- Esim. ekosysteemitilinpito luontopääoman seurannan mahdollistamiseksi

FORTRAN strateginen TUTKIMUS UNITE METSÄN, IHMISEN JA KONEEN VUOROVAIKUTUS

Mahdollisia tietolähteitä (esimerkkejä)

- Uudelleen muotoiltu metsäbarometri kansalaisille
- Luonnon virkistyskäytön valtakunnallinen inventointi
- Nuorten metsäneuvosto
- Metsässä toteutettujen ohjelmapalvelujen liikevaihtomittari

Huomattava osa tietolähteistä on jo olemassa. Haasteena on tietolähteiden kokoaminen yhteen metsiin pohjautuvan hyvinvoinnin kokonaisanalyysin tarpeisiin.

FORTRAN strateginen TUTKIMUS UNITE METSÄN, IHMISEN JA KONEEN VUOROVAIKUTUS

Miten tutkimme hyvinvointikäsityksiä?

FORTRAN strateginen TUTKIMUS UNITE METSÄN, IHMISEN JA KONEEN VUOROVAIKUTUS

Kiitos!

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

A!
Aalto University

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

HELSINGIN YLIOPISTO

RHEA

FORTRAN

strateginen TUTKIMUS

UNITE
METSÄN, IHMISEN JA KONEEN VUOROVAIKUTUS

Kirjallisuutta

Halla, T., Karhunkorva, R. & Laine, J. M. (2020). Metsäsuhteet metsäkulttuurisen kestävyyden rakentajina. Vuosilusto / Lusto, Suomen metsämuseo ja metsätietokeskus, Vuosikerta. 13, 24-37. http://hdl.handle.net/10138/316213

Huisman, A., & Husu, H.-M. (2024). Forest machine entrepreneurs' emotional bonds and conflicts in the forestry transition in Finland. *Journal of Rural Studies*, 111, 103443. https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2024.103443

Jax, K. et al. (2018). Caring for nature matters: A relational approach for understanding nature's contributions to human well-being. *Current Opinion in Environmental Sustainability, Sustainability Challenges: Relational Values*, *35*, 22–29. https://doi.org/10.1016/j.cosust.2018.10.009

Kallioniemi, M. K., Kymäläinen, H.-R., Kaseva, J., & Katajamäki, E. (2025). Workload in wood harvesting and among transportation professionals – A study based on survey research in Finland. *Forest Policy and Economics*, 178, 103530. https://doi.org/10.1016/j.forpol.2025.103530

Kallioniemi, M. & Kymäläinen, H.-R. (2026). Toimihenkilönaisten työhyvinvointi metsäsektorilla: MetsäNaiset-hanke, laadullinen tutkimus. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 58/2026. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 68 s.

Kortetmäki, T. et al. (2021). Planetary well-being. *Humanities and Social Sciences Communications*, 8, Article 258. https://doi.org/10.1057/s41599-021-00899-3

Manoj Santhi, S., Takala, T., Korrensalo, A., Lovric, N., Tikkanen, J., & Tuittila, E.-S. (2025). Influence of human–forest relationships on perceived happiness in Finland. *People and Nature*, *7*(11), 3017–3035. https://doi.org/10.1002/pan3.70171

Masterson, V. A. et al. (2019). Revisiting the relationships between human well-being and ecosystems in dynamic social-ecological systems: Implications for stewardship and development. *Global Sustainability* 2, e8, 1–14. https://doi.org/10.1017/sus.2019.5

Pynnönen, S., Häyrinen, L., Lähtinen, K., Tani, S., & Berghäll, S. (2024). Suomalaisten aikuisten metsäsuhde: Tuloksia tiedosta, kokemuksista ja toiminnasta. *Metsätieteen aikakauskirja* vuosikerta 2024 artikkeli 23017. https://doi.org/10.14214/ma.23017

Tyrväinen, L., & Lanki, T. (2018). Mitä tiedetään metsän terveyshyödyistä? *Duodecim* 134, 1397–403.

Tyrväinen, L., Ojala, A., Korpela, K., Lanki, T., Tsunetsugu, Y., & Kagawa, T. (2014). The influence of urban green environments on stress relief measures: A field experiment. *Journal of Environmental Psychology*, *38*, 1–9. https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2013.12.005

Tyrväinen L, Savonen E-M, Simkin J. (2017). Kohti suomalaista terveysmetsän mallia. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 11/2017. https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-366-6

Simkin, J., Ojala, A., & Tyrväinen, L. (2021). The Perceived Restorativeness of Differently Managed Forests and Its Association with Forest Qualities and Individual Variables: A Field Experiment. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(2), 422. https://doi.org/10.3390/ijerph18020422

Sterling, E. J. et al. (2017). Biocultural approaches to well-being and sustainability indicators across scales. *Nature Ecology & Evolution*, 1(12), 1798–1806. https://doi.org/10.1038/s41559-017-0349-6

FORTRAN

strateginen TUTKIMUS

UNITE
METSÄN, IHMISEN JA KONEEN VUOROVAIKUTUS